

รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

ศุภวดี แถวเพีย PhD*
พรรณนิภา ทองณรงค์ พย.ม**
เสาวลักษณ์ วิชัย พย.บ**

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาคนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา รูปแบบการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของวาร์ค (VARK Learning Style) ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น จำแนกตามชั้นปี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล จำนวน 407 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยายและสถิติไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Quadrimodal learners) มากที่สุด ร้อยละ 43.7 รองลงมาคือรูปแบบการเรียนรู้แบบเดี่ยว (Unimodal learners) ร้อยละ 27.3 รูปแบบการเรียนรู้แบบสามลักษณะ (Trimodal learners) ร้อยละ 15.4 และรูปแบบการเรียนรู้แบบสองลักษณะ (bimodal learners) ร้อยละ 13.6 โดยร้อยละ 5.2 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานมีลักษณะการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวหรือลงมือปฏิบัติ การมอง การฟัง ร่วมกับการอ่านและการเขียน (Kinesthetic, Visual, Auditory, Read-Write learning preference: KVAR) และร้อยละ 43.2 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบเดี่ยว (Unimodal learners) มีลักษณะการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวหรือลงมือปฏิบัติ (K) และร้อยละ 29.7 มีลักษณะการเรียนรู้โดยการอ่านและเขียน (R) ส่วนระดับชั้นปีไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้ ($p>0.05$)

นักศึกษาพยาบาลมีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน ดังนั้นผู้สอนควรให้ความสำคัญและสนใจถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละชั้นปี เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการรับรู้ในเนื้อหาจากการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนรู้ นักศึกษาพยาบาล การเรียนรู้

*อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

**อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลเด็ก วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

Learning Style of Nursing Students at Boromarajonani College of Nursing Khon Kaen

Supawadee Thaewopia PhD*

Pannipa Thongnarong M.N.S.**

Saowalak Wichai B.N.S.**

Abstract

The aim of this descriptive research was to study nursing students' learning style. The participants consisted of 407 nursing students in academic year 2015. The VARK (visual, aural, read-write, and kinaesthetic) questionnaire was used to collect data. Data were analyzed by using descriptive statistic and Chi-square test.

The results revealed that the majority of learning style of Boromarajonani College of Nursing KhonKaen were quadrimodal learners (43.7%) followed by unimodal learners (27.3%), trimodal learners (15.4%), and bimodal learners (13.6%). About 5.2% of multimodal students have kinesthetic learning preference associated with visual, aural, and read-write preference (KVAR). Of the 27.3% unimodal students: 43.2% had the kinesthetic learning preference (K) as the dominant preference, and 29.7% had the read-write preference (R). There was no association between years of study and learning styles ($p>0.05$).

Based on the study, nursing students had a variety of learning styles. Nurse instructors must develop appropriate learning approaches so that they will be able to make the educational more productive.

Keywords: learning styles, nursing students, VARK learning style

*อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

**อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลเด็ก วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา มีความมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญาและความก้าวหน้าทางวิชาการในวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการเรียนการสอนในวิชาชีพพยาบาลนั้นเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งของวิชาชีพที่มีความเฉพาะ ผู้เรียนต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติและผู้สอนจำเป็นต้องมีวิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนใจบทเรียนที่แปลกใหม่ นำไปสู่การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดี¹ ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติพยาบาลแก่ผู้รับบริการได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการเรียนรู้อันมีผลอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทางการศึกษา โดยการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด ซึ่งจะสามารถเรียนรู้ได้จากการใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ เช่น การมองเห็น การสัมผัส การได้ยิน เป็นต้น² ผู้เรียนแต่ละคนจะมีความสามารถในการรับรู้และเรียนรู้แตกต่างกัน ซึ่งลักษณะต่างๆ ของผู้เรียนที่จะเลือกรับรู้หรือรับรู้ข้อมูลตามความถนัดของตนเองนั้นเรียกว่ารูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะมีความถนัดในการรับรู้ตามลักษณะเฉพาะของตน ที่จะชอบหรือสนใจรับข้อมูลผ่านทางช่องทางการรับรู้ต่างๆ เช่น การมองเห็นและการได้ยิน ดังนั้นการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนตามความถนัดในการรับรู้จึงเป็นวิธีหนึ่งในการจำแนกลักษณะการเลือกรับรู้ของผู้เรียนและสามารถทำให้ผู้เรียนเลือกรับข้อมูลหรือใช้ช่องทางที่เหมาะสมได้ดียิ่งขึ้น

ในประเทศที่พัฒนาแล้วหลายแห่ง สถาบันการศึกษาทางด้านสุขภาพได้นำรูปแบบการเรียนรู้ของวาร์คมาใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน^{4,5} โดยวาร์คได้จำแนกรูปแบบการเรียนรู้เป็น 4 แบบดังนี้ 1) ผู้เรียนด้วยสายตา (V-learner: visual learner) เป็นผู้ที่ชอบและถนัดเรียนด้วยการมองเห็น กราฟ แผนภูมิ หรือไดอะแกรมเป็นหลัก 2) ผู้ที่เรียนรู้ด้วยการฟัง (A-learner: auditory learner) เป็นผู้ที่ชอบและถนัดเรียนด้วยการฟังคำสนทนาเป็นหลัก 3) ผู้ที่เรียนรู้ด้วยการอ่าน/เขียน (R-learner: read/write learner) เป็นผู้ที่ชอบและถนัดเรียนด้วยการอ่าน และเขียนตัวหนังสือเป็นหลัก 4) ผู้เรียนด้วยวิธีการเคลื่อนไหว (K-learner: kinesthetic learner) เป็นผู้ที่ชอบและถนัด เรียนด้วยการลงมือทำเป็นหลัก ดังนั้นหากผู้สอนทราบถึงรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนจะทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน และวางแผนการสอนเพื่อให้

ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น เป็นสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตซึ่งมีการเรียนการสอนเป็นระยะเวลา 4 ปี มุ่งหวังผลิตพยาบาลให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ บัณฑิตต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต⁶ เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแล้วจะต้องมีความสามารถในการเฝ้าหาความรู้พัฒนาตนเองและวิชาชีพ การเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาพยาบาลจัดเป็นการเรียนการสอนแบบผู้ใหญ่ (Adult learning) โดยนักศึกษาแต่ละชั้นปีอาจมีรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างกันขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพและการปรับตัว บุคคลเมื่อมีบุคลิกภาพมากพอสามารถรับผิดชอบตนเองได้ มีความต้องการที่จะรับผิดชอบตนเองมากขึ้น นอกจากนี้แนวคิดทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนโดยอาจารย์ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การจัดการเรียนการสอนทฤษฎีทางการพยาบาล ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค⁷ และการพัฒนาการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง⁸ ซึ่งมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในวิชาชีพพยาบาลดีขึ้น ดังนั้นการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนจึงมีความจำเป็น ซึ่งจากการศึกษาวิจัยของนักวิจัยหลายท่านถึงผลของการเรียนรู้ตามแบบแผนดังกล่าวส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย⁷ แต่อย่างไรก็ตามในประเทศไทยการศึกษาถึงรูปแบบการเรียนรู้แบบวาร์คในนักศึกษาพยาบาลยังมีน้อย ดังนั้นการวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลจึงมีความสำคัญ โดยผลการวิจัยจะสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลในแต่ละชั้นปีต่อไป

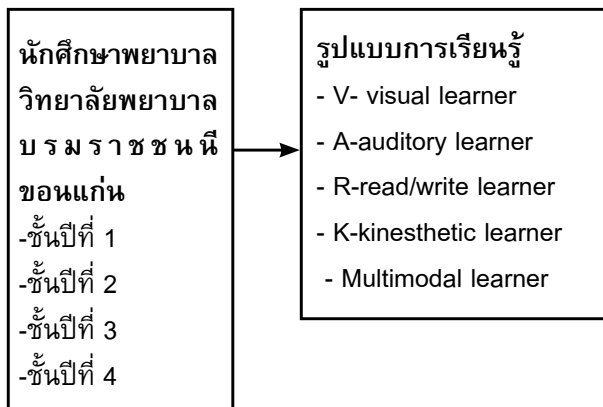
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของวาร์ค (VARK Learning Style) ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น แต่ละชั้นปี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นปีกับรูปแบบการเรียนรู้ ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยรูปแบบการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของวาร์ค (VARK Learning Style) ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่นครั้งนี้สามารถสรุปกรอบแนวคิดได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive study) เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของวาร์ค (VARK Learning Style) ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 รุ่นที่ 16-19 ปีการศึกษา 2558 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่นชั้นปีที่ 1 รุ่นที่ 19 จำนวน 111 คน, ชั้นปีที่ 2 รุ่นที่ 18 จำนวน 112 คน, ชั้นปีที่ 3 รุ่นที่ 17 จำนวน 106 คน, ชั้นปีที่ 4 รุ่นที่ 16 จำนวน 110 คน รวม 439 คนสมัครใจในการตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของวาร์ค (VARK Learning Style) ของ เนลเฟลมมิง¹⁰ ในรูปแบบภาษาไทยที่แปลโดย สุริพร ปุตุทิภทพงศ์ (2558) ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยงของแบบสอบถามมาแล้ว โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.82¹¹ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ในนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.88 โดยมีข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือกให้ตอบ ก ข ค ง โดยแปลค่าการเลือก

ในแต่ละข้อคำถามตามตารางการให้คะแนนที่กำหนดไว้ ซึ่งสามารถเลือกคำตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ และรวมจำนวนคำตอบที่เลือก V-A-R-K ซึ่งหมายถึงรูปแบบการเรียนรู้ดังนี้ V = Visualization ชอบเรียนรู้โดยการสังเกต ได้เห็น A = Auditory ชอบเรียนรู้โดยการฟัง R = Read/Write ชอบเรียนรู้โดยการอ่านและเขียน K = Kinesthetic ชอบเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยดำเนินการระหว่างเดือนกันยายน-พฤศจิกายน 2558 ตามขั้นตอนดังนี้ 1) ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ คือนักศึกษาพยาบาลซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มเปราะบางโดยมีการสอบถาม ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยเป็นไปอย่างถูกต้อง ผู้วิจัยจึงจัดทำหนังสือขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการทำการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น และเพื่อเป็นการพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูลจะส่งแบบสอบถามให้เฉพาะนักศึกษาที่ให้ที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เท่านั้น 2) ชี้แจงให้นักศึกษาทุกชั้นปีทราบถึงวัตถุประสงค์การวิจัยในวันพบอาจารย์ประจำชั้น และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามความสมัครใจ 3) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของวาร์คไปยังจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ของนักศึกษาทุกคนทุกชั้นปีจำนวน 439 ราย 4) ให้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ในการรวบรวมแบบสอบถามที่ตอบกลับทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หากเกินระยะเวลาที่กำหนดถือว่านักศึกษาไม่สมัครใจตอบแบบสอบถาม 5) เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยตรวจนับและตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม โดยเลือกเฉพาะฉบับที่กลุ่มตัวอย่างตอบครบทุกข้อ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามสมบูรณ์ทั้งสิ้น 407 รายคิดเป็นร้อยละ 92.71 และ 6) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามแผนที่วางไว้ในดำเนินการวิจัยครั้งนี้ โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาแต่ละชั้นปี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ความถี่ และ ร้อยละ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นปีและรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ผลการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.7 รองลงมา มีรูปแบบการเรียนรู้แบบเดี่ยว คิดเป็นร้อยละ

27.3 โดยนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-3 มีการเรียนรู้แบบผสมผสานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.8, 56.2, และ 31.2 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีการเรียนรู้แบบเดี่ยวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.9 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต จำแนกตามระดับชั้นปี

รูปแบบการเรียนรู้	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม 4 ชั้นปี
	n=94	n=110	n=94	n=109	N=407
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
-เรียนรู้แบบเดี่ยว (Unimodal)	30 (27.4)	22 (20.2)	22 (23.3)	37 (33.9)	111 (27.3)
-เรียนรู้แบบสองลักษณะ (Bimodal)	14 (19.1)	9 (8.1)	17 (18.1)	16 (14.7)	56 (13.6)
-เรียนรู้แบบสามลักษณะ (Trimodal)	12 (12.7)	17 (15.5)	13 (13.6)	22 (20.2)	64 (15.4)
-เรียนรู้แบบผสมผสาน (Quadrimodal)	38 (40.8)	62 (56.2)	42 (45.0)	34 (31.2)	176 (43.7)

2. รูปแบบการเรียนรู้แบบเดี่ยวของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเรียนรู้แบบเดี่ยว ส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการเคลื่อนไหว (K) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.8 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดรองลงมา มีรูปแบบการเรียนรู้

แบบการอ่านและการเขียน (R) คิดเป็นร้อยละ 8.1 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการฟัง (A) คิดเป็นร้อยละ 5.7 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบการมองเห็นน้อยที่สุด (V) คิดเป็นร้อยละ 1.7 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละรูปแบบการเรียนรู้แบบเดี่ยวของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต จำแนกตามระดับชั้นปี

รูปแบบการเรียนรู้แบบเดี่ยว	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม 4 ชั้นปี
	n=94	n=110	n=94	n=109	n=407
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
การมองเห็น (Visual: V)	2 (2.1)	3 (2.7)	0 (0)	2 (1.8)	7 (1.7)
การฟัง (Aural/Auditory: A)	4 (4.3)	3 (2.7)	9 (9.6)	7 (6.4)	23 (5.7)
การอ่านและการเขียน (Read/Write: R)	10 (10.6)	6 (5.5)	1 (1.1)	16 (14.7)	33 (8.1)
การเคลื่อนไหว (Kinesthetic: K)	14 (14.9)	10 (9.1)	12 (12.8)	12 (11.0)	48 (11.8)
รวม	30 (31.9)	22 (20.0)	22 (23.5)	37 (33.9)	111 (27.3)

3. รูปแบบการเรียนรู้แบบสี่ลักษณะของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 43.7 มีการเรียนรู้แบบสี่ลักษณะ ส่วนใหญ่มีรูปแบบการเคลื่อนไหว การมองเห็น การฟัง ร่วมกับการอ่านและการเขียน และ (KVAR) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.2 รองลงมา มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการฟัง การอ่านและ

การเขียน การเคลื่อนไหว ร่วมกับการมองเห็น (ARKV) คิดเป็นร้อยละ 3.9 ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่น้อยที่สุดคือ การมองเห็น การฟัง การเคลื่อนไหว ร่วมกับการอ่านและการเขียน (VAKR) และ รูปแบบการเรียนรู้ที่น้อยที่สุดคือ การมองเห็น การอ่านและการเขียนการเคลื่อนไหว ร่วมกับการฟัง (VRKA) คิดเป็นร้อยละ 0.2 เท่ากัน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นปีกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่าระดับชั้น

ปี มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นปีกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ชั้นปีที่	รูปแบบการเรียนรู้				รวม n (%)	X ²	df	p-value
	เรียนรู้แบบ เดี่ยว (Unimodal) n (%)	เรียนรู้แบบ สองลักษณะ (Bimodal) n (%)	เรียนรู้แบบสาม ลักษณะ (Trimodal) n (%)	เรียนรู้แบบผสม ผสาน (Quadri- modal) n (%)				
ปี 1	30 (27.4)	14 (19.1)	12 (12.7)	38 (40.8)	94 (100)	2.37	3	0.50
ปี 2	22 (20.2)	9 (8.1)	17 (15.5)	62 (56.2)	110 (100)			
ปี 3	22 (23.3)	17 (18.1)	13 (13.6)	42 (45.0)	94 (100)			
ปี 4	37 (33.9)	16 (14.7)	22 (20.2)	34 (31.2)	109 (100)			

การอภิปรายผล

ผลการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของวาร์ค (VARK Learning Style) ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น ผู้วิจัยได้แยกอภิปรายตามวัตถุประสงค์การศึกษาซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต จำแนกตามระดับชั้นปี จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.7 รองลงมาคือรูปแบบการเรียนรู้แบบเดี่ยว โดยนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-3 มีการเรียนรู้แบบผสมผสานมากที่สุด ส่วนนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีการเรียนรู้แบบเดี่ยวมากที่สุด

ทั้งนี้อาจอธิบายเหตุผลได้ดังนี้ประการที่หนึ่ง การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มุ่งเน้นกิจกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem Based Learning) การสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Based Learning) และ การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทางการพยาบาล (Evidence Based Nursing) เป็นต้น ซึ่งการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ จากการที่ผู้เรียนแต่ละคนมีแนวโน้มว่าจะพอใจกับรูปแบบการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งโดยสัญชาตญาณ เช่น บางคนจะเรียนรู้ได้ดีถ้ามีการนำเสนอเนื้อหาให้เห็น (visual)

ในรูปแบบของสื่อทัศนูปกรณ์ ในขณะที่บางคนอาจชอบฟังการบรรยาย (hear) ในอีกแง่หนึ่งบางคนอาจเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือทำ (kinesthetic) ดังนั้นกิจกรรมการสอนที่หลากหลายจึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะการเรียนรู้แบบผสมผสาน¹² ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน (33.9%)¹³ เช่นเดียวกับการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลและนักศึกษาผดุงครรภ์นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ปีที่ 2 และพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานมากที่สุด¹⁴ เช่นเดียวกับการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาแพทยชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัย Erciyes ประเทศตุรกีพบว่า นักศึกษาแพทยชั้นปีที่ 1 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานมากที่สุดเช่นกัน¹⁵

เหตุผลประการที่สอง อาจเนื่องจาก จำนวนนักศึกษาแต่ละชั้นปีที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานมีจำนวนมากกว่านักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบเดี่ยว จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปี ส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน¹³ เช่นเดียวกับ การศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีที่ลงทะเบียนเรียนที่ภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายาพบว่า ร้อยละ 66.1 ของนักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้มากกว่า 1 แบบ และนักศึกษาทุกชั้นปี ส่วนใหญ่มีรูปแบบการ

เรียนรู้แบบผสมผสาน¹⁶

2. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นปีกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าระดับชั้นปีไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า โดยทั่วไปนักศึกษาที่ระดับชั้นปีสูงขึ้น ประสบการณ์การเรียนรู้มากขึ้นและเรียนรู้แบบผสมผสานมากกว่าระดับชั้นปีต่ำ แต่ผลการศึกษาค้นคว้าลักษณะการเรียนรู้ไม่มีความแตกต่างกันแม้ว่าระดับชั้นปีสูงขึ้น อาจเนื่องจากวิธีการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น มีการสอนทั้งภาคทฤษฎี ภาคทดลอง และภาคปฏิบัติ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ในทุกชั้นปี ทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับประสบการณ์ เกิดการเรียนรู้และเรียนรู้ได้ในแบบผสมผสาน การที่นักศึกษาเคยได้รับข้อมูลหลายช่องทางผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่หลากหลายและคล้อยคลึงกันในแต่ละชั้นปี ทำให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้จดจำได้มากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานของลักษณะการเรียนรู้¹² ซึ่งหากพิจารณาถึงลักษณะการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า จำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, และ 3 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานมากที่สุด ซึ่งมีเพียงนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่ส่วนใหญ่มีลักษณะการเรียนรู้แบบเดี่ยว เป็นผลให้รูปแบบการเรียนรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับชั้นปี¹⁴ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลและนักศึกษาผดุงครรภ์ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ปีที่ 2 ที่พบว่ารูปแบบการเรียนรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับชั้นปี แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาล รามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดลที่พบว่ารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลและระดับชั้นปีมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05¹⁷ และการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ตาม VARK learning styles ของนักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในสาขาบริหารการพยาบาลและสมรรถนะด้านการสอนพบว่า รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลรามาธิบดีและระดับชั้นปีมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 เช่นกัน¹⁸

ข้อเสนอแนะ

1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของนักศึกษาแต่ละชั้นปี เช่น จากผลการ

ศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ที่ส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (active lecture) ที่ส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้แบบการมองเห็น การฟัง การอ่านและเขียน และการเคลื่อนไหวลงมือปฏิบัติ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่ส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบเดี่ยว และใช้ลักษณะรูปแบบการเรียนรู้แบบการอ่านและการเขียนมากที่สุด ดังนั้นกิจกรรมการสอนที่มอบหมายควรเป็นการอ่านบทความ เอกสารวิชาการ หรือการสรุปบันทึกรายงาน เป็นต้น

2) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเคลื่อนไหวหรือลงมือปฏิบัติ และการอ่าน การเขียนให้กับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่นและพิจารณาปรับลดการจัดกิจกรรมการสอนที่เน้นการบรรยาย ซึ่งเป็นลักษณะการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้โดยการฟัง ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า มีนักศึกษาเพียงร้อยละ 8.1 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้โดยการฟัง

3) สอดแทรกกิจกรรมการสอนที่หลากหลายในชั้นเรียนที่มีนักศึกษาจำนวนมาก ของการศึกษาภาคทฤษฎีที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 4 ลักษณะ เช่น การอภิปรายในชั้นเรียน (discuss in class) การแสดงบทบาทสมมติ (role play) การจัดสถานการณ์จำลอง (simulations) หรือการเล่นเกมส์ (game) เป็นต้น

4) ให้ข้อมูลย้อนกลับผลการวิจัยแก่นักศึกษาแต่ละชั้นปีรับทราบ เพื่อให้ นักศึกษาทราบถึงลักษณะการเรียนรู้ของตนเองว่าเป็นแบบใด ซึ่งจะสามารถนำลักษณะการเรียนรู้ที่ตนถนัดนั้นไปใช้ในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับปรุงลักษณะการเรียนรู้ที่ตนไม่ถนัด เพื่อเพิ่มช่องทางการรับรู้ข้อมูล เพิ่มลักษณะการเรียนรู้แบบอื่นที่ความจำเป็นให้มากขึ้น เช่น รูปแบบการเรียนรู้โดยการมองเห็นและการฟัง

1. ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล เช่น เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ความพึงพอใจต่อวิธีการสอน และ

2. พัฒนาและศึกษาผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้ของ VARK Learning Style ในวิชาการพยาบาล

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น ผู้สนับสนุนทุนวิจัย และสนับสนุนการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพอาจารย์ด้านการสอน และนักศึกษาผู้ร่วมวิจัยทุกท่านรวมทั้ง ดร.นุสรา ประเสริฐศรี ผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาการวิจัยครั้งนี้

References

1. Anderson LW, Krathwohl DR, Airasian PW, Cruikshank KA, Mayer RE, Pintrich PR, editors. A taxonomy for learning, teaching, and assessing: a revision of bloom's taxonomy of educational objectives (complete edition) [database on the internet]. 2001 [cited 2015 Mar 3]. Available from <http://www.celt.iastate.edu/teaching/effective-teaching-practices/revised-blooms-taxonomy>
2. Jensen E. Brain based learning: The new paradigm of teaching. 2nd ed. Thousand Oaks: Corwin Press A SAGE Company; 2008.
3. Kotakul S. Education psychology. Bangkok: Chulalongkorn University Publisher; 2013.
4. Lincoln F, Rademacher B. Learning styles of ESL students in community colleges. Community College Journal of Research and Practice [database on the internet]. 2006 [cited 2015 Feb 15];30(5-6),485-500. Available from <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10668920500207965>
5. Meehan-Andrews TA. Teaching mode efficiency and learning preferences of first year nursing students. Nurse Educ Today [database on the internet]. 2009 [cited 2015 Jan 25]; 29(1): 24-32. Available from <http://www.nurseeducationtoday.com/article/S0260-6917%2808%2900080-4/abstract?cc=y>
6. Boromarajonani College of Nursing KhonKaen, Praboromarajchanok Institute for Health Workforce Development, the Ministry of Public Health. Annual report of strategic and performance plan for the fiscal year 2015.
7. Mongkhonsiri P. Jigsaw an action research to develop teaching and learning nursing theories by cooperative learning strategy using jigsaw technique. Journal of Nursing and Health Care 2016; 34(2): 123-131.
8. Baucharoen H, Limtasopon D. The research and development of student centered learning: Case study child and adolescent nursing and practicum child and adolescent nursing. Journal of Nursing and Health Care 2009; 27(2): 57-64.
9. Chaisung P, Thepsatidporn S. Identifying the learning styles of nursing students at St. Theresa International College [database on the internet]. 2015. Available from mis.cola.kku.ac.th/files/gs28_attachment_files/files/348/ED_032.pdf
10. Fleming ND. VARK: A guide to learning styles. (Version 7.1) [database on the internet]. 2009. Available from <http://www.varklearn.com/english/index.asp>
11. Leite W, Svinicki MD, Shi Y. Attempted validation of the scores of the VARK: Learning styles inventory with multitrait-multimethod confirmatory factor analysis models. Education and Psychological Measurement [database on the internet]. 2010 [cited 2015 Jan 25]; 70(2): 323-339. Available from <http://epm.sagepub.com/content/early/2009/08/31/0013164409344507>
12. Fleming ND. VARK: a guide to learning styles: research and statistics [data base on internet]. 2007 [cited 2015 Jan 10]. Available from <http://vark-learn.com/introduction-to-vark/research-statistics/>
13. Kaewmataya P, Charoennukul A, Kulprateepunya K, Ginggaw S, Prasertsri N. The VARK learning style of nursing students. Proceeding from 18th World Congress on Clinical Nutrition (WCCN) Agriculture, Food and Nutrition for Health and Wellness [database on the internet]. 2014 [cited Apr 2015 1]. Available from <http://18thwccn.ubu.ac.th/docs/proceeding-18th-wccn.pdf>

14. Purba IE, Sinaga J, Siregar R, Sembiring A, Sembiring R. Learning preferences of nursing and midwifery students. *Journal of Science and Technology*, UbonRatchathanee University [data base on internet]. 2015 [cited 2015 Feb 18]; 17(3): 7-12. Available from http://www.ubu.ac.th/web/files_up/08f2015060417135616.pdf
15. Baykan Z, Nacar M. Learning styles of first-year medical students attending Erciyes University in Kayseri, Turkey. *AdvPhysiolEduc* [data base on internet]. 2007 [cited 2015 Feb 18]; 31: 158 –60. Available from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17562904> DOI:10.1152/advan.00043.2006.
16. AnchaleeTanwinit. Preferred learning styles of undergraduate students in music at the college of music, Mahidol University.(Thesis). Bangkok: Mahidol University; 2010.
17. Visudtibhan PJ, Disornatiwat P. Learning style preferences of nursing students at Ramathibodi School of Nursing, Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital, Mahidol University. *Nursing Journal of the Ministry of Public Health* 2015; 25(1): 70-82.
18. Shousha El-Fattah AA, Rahman El-Reem AM. Learning styles of nursing administration students and their teaching mode efficiency. *Life Science Journal* [data base on internet]. 2014 [cited 2015 Mar 28]; 11(2s): 236-45. Available from http://www.lifesciencesite.com/lisj/life1102s/038_27254life1102s14_236_245.pdf